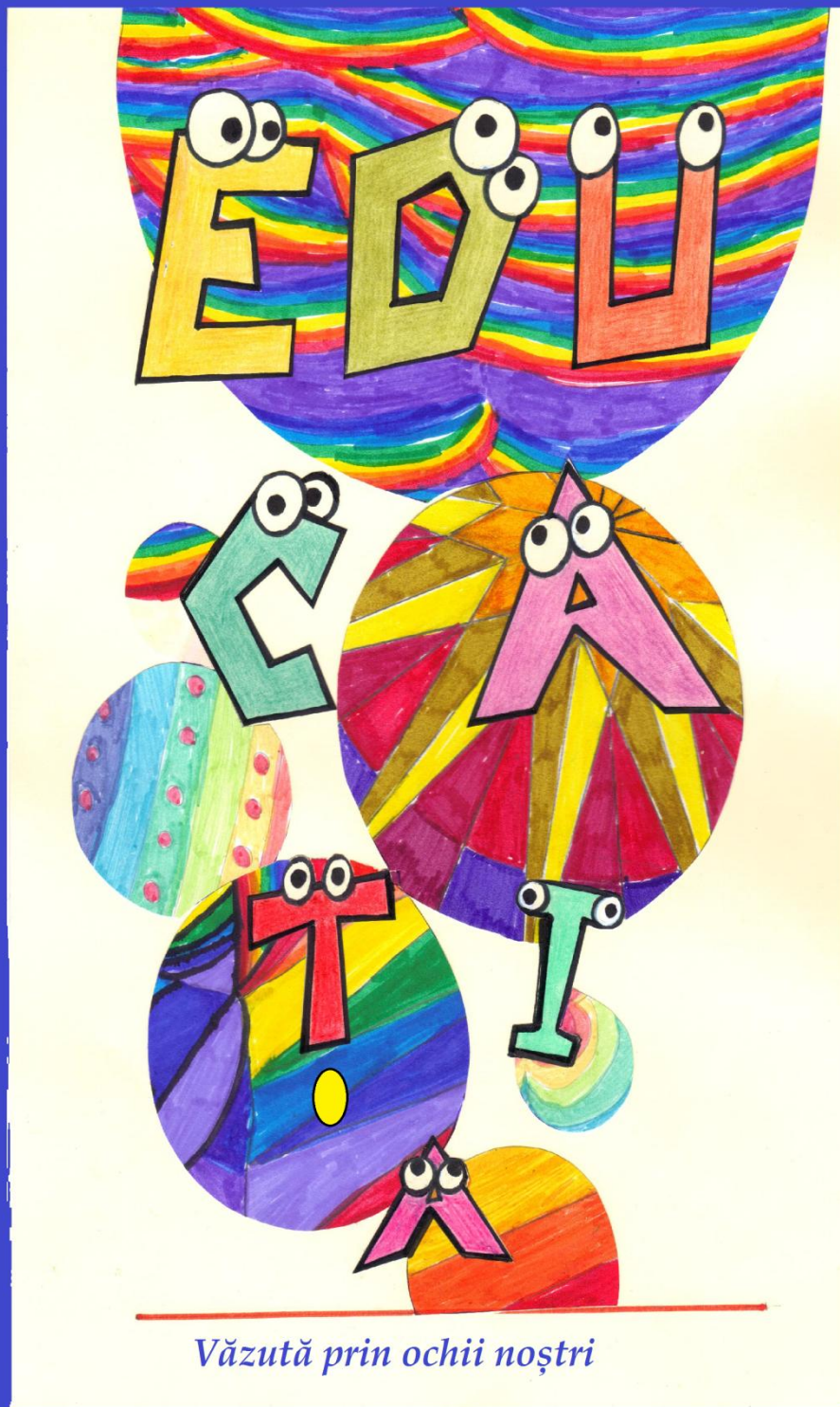

Nr. II/ 2018 An I
1 iunie 2018

Văzută prin ochii noștri

CJRAE Mureș & Școala Gimnazială "Dacia" Tg. Mureș

Secțiunea I

1. *Azi, în vers copilăresc.....3*
2. *Utilizarea ecranelor între necesitate și pericol.....5*
3. *EXCURSIA prin ochi de copil.....7*
4. *Inteligența emoțională - cel mai bun predictor pentru succes.....10*
5. *Suflet de dăscăliță.....12*
6. *A fonológiai tudatosság fejlesztési lehetőségei óvodáskorban.....14*
7. *Regemondó verseny III .osztályos tanulók részére.....17*
8. *Arta pe înțelesul copiilor.....19*
9. *Házi feladat nyárra? Nane...nyáron tilos tanulni.....21*

Secțiunea II

10. *Avantaje și dezavantaje ale învățării prin cooperare.....26*

Azi în vers copilăresc

Aurora Luchian

*Să nu te grăbești, copile,
Să porți straie de matur,
Iată ce-o să-ți spun prin file,
Dulce-i traiul imatur!*

*În copilărie-i visul
Și miracolul, uimirea,
Doar aici e Paradisul,
Fericirea și iubirea.
Într-un colțișor de suflet
Șade bucuria, hazul
Și resurse de răsuflet,
Când ca zmeul sari pârleazul!*

*Jocul, cântul, voioșia,
Râsul tău de curcubeu,
Nu plătesc nicicum chiria
Într-o lume cam atee.*

*Lasă-ți inima să zburde
Și să facă nebunii,
Infantile și absurde,
Ori să faci cascadorii.*

*Vin mahnirile năvalnic?
Să nu le primești la tine,
Că nu-s boare, zbor șăgalnic...
Varsă nemilos, suspine.*

*Râzi, să molipsești pământul
Cu torentul tău zglobiu,
Schimbă furtuna cu vântul,
Fă cer pur, din plumburiu.*

*Lasă grijile deoparte,
Într-un cufârș sub cheie,
Și trăiește "ca la carte",
Că viața-i cât o scânteie.*

*Haide, umple de culoare
Lumea mea maturizată,
Și-ntr-un scai să văd tot floare,*

Fă-mi viața înseninată!

*Timpul plin de viclenie,
Lunecos, grăbit, prădalnic,
Fură zbânț, copilărie...
Și n-o să mai fii zburdalnic.*

*Ieri, copil, doream să cresc,
Azi, in vers copilăresc...*

Pe această cale transmitem calde mulțumiri părinților care au colaborat cu noi și care au făcut posibilă încheierea cu succes a încă unui an școlar.

Urăm “La mulți ani!” tuturor copiilor cu prilejul Zilei Internaționale a Copilului și tuturor învățătorilor și învățătoarelor cu prilejul Zilei învățătorului.

Vă mulțumim pentru interes și vă urăm să aveți mereu suflete copilărești!

Colectivul de redacție

Secțiunea I: Dedicată părinților...

Utilizarea ecranelor între necesitate și pericol

prof. logoped Roșca Simona- Bianca

Noua generație pare a fi una eminentemente digitală. Încă de la cele mai mici vârste copiii manipulează cu mare ușurință tehnica modernă: telefon, tabletă sau calculator. Deși există o mare varietate de jocuri educaționale și materiale bogate în informații educative utilizarea tehnicii moderne de la vârste fragede nu este lipsită de pericol. Chiar și unii producători recunosc pericolele utilizării acestor instrumente.

Un nou studiu realizat de cercetătorii de la Spitalul din Cincinnati a descoperit că timpul petrecut în fața ecranelor conduce la o slabă conectivitate în creier în sfera de limbaj în timp ce cititul crește această conectivitate între neuroni.

Un alt studiu recent a demonstrat că neurochimia cerebrală a copiilor care au căzut în panta dependenței de internet sau smartphone era diferită de a celor care nu erau dependenți. În special, s-au observat schimbări în circuitele de recompensă. În mod surprinzător aceste schimbări au fost reversibile atunci când tinerii au participat la terapie cognitiv-comportamentală pentru dependența lor. De asemenea un alt studiu a raportat că celulele unei arii de recompensă a creierului (nucleus accumbens) se activau când participanții la studiu vedeau poze Instagram cu multe like-uri care din nou sugerează că social-media poate crea dependență. Aceste cercetări ne pot oferi motive suplimentare de gestionare prudentă a timpului la ecran ținând seama de vârsta fragedă și dezvoltarea incompletă a sistemului de valori.

Ceea ce este și mai important decât funcționarea cerebrală este dezvoltarea psihologică a copiilor care utilizează ecranele. Cercetătoarea Jean Twenge a demonstrat legături foarte strânse între timpul petrecut la ecran și depresie și suicid la adolescenți. Într-un studiu recent cercetătoarea a arătat că 48 % din adolescenții care petrec mai mult de 5 ore pe telefon și social-media s-au gândit la sinucidere sau au plănuit să o facă. Acei tineri care au petrecut mai mult timp făcând

sport, teme, socializând cu prietenii în viața reală și mergând la biserică au avut un risc mult mai scăzut de suicid.

Pentru a contrabalansa dorința copiilor de a utiliza ecranele părinții pot face diverse programe pentru copiii lor. Deși pare demodată ieșirea în parc sau la iarbă verde este binevenită atât ca mijloc de socializare cât și de recreere sau cunoaștere a mediului. De asemenea jocurile de masă în familie pot ajuta copiii să își dezvolte deprinderi sociale și de respectare a unor norme sau algoritmi. Sporturile de orice fel dezvoltă de asemenea fizic și psihic școlarul îmbunătățind motricitatea, atenția și capacitatea de învățare. Studii de specialitate au demonstrat că audierea muzicii sau deprinderea cu un instrument creează noi conexiuni cerebrale și îmbunătățesc starea de bine și performanțele de învățare.

Închei acest articol prin a ura tuturor o “Vacanță plăcută!” și prin a reaminti părinților că niciun ecran nu poate înlocui relațiile reale și ocaziile de învățare din lumea reală.

Linkuriutile:

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/apa.14176>

<http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0956797616645673>

https://www.eurekalert.org/pub_releases/2017-11/rson-sac111717.php

<http://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/2167702617723376>

<https://bebrainfit.com/music-brain/>

EXCURSIA prin ochi de copil

prof. înv. primar Șoș Adriana

Perioada școlarității mici este extrem de încărcată pentru un copil! El învață să citească, să scrie, să socotească! Mai învață că fiecare grup are anumite reguli și acestea se respectă de toți membrii pentru ca lucrurile să funcționeze. De asemenea, se leagă noi prietenii și noi relații de colegialitate, care pot rămâne între ei! Se descoperă jocuri și preocupări comune! Toate acestea au nevoie de timp pentru a se realiza și de interacțiunea copiilor! Drumețiile, vizitarea unor obiective sau excursiile sunt prilejul potrivit! Cuvântul „excursie” are un sens pentru fiecare copil în parte, astfel: distracție fără părinți; joaca pe parcursul a una, două zile; cumpărături fără sfatul adulților; dormit în alt loc decât acasă...

Abia în momentul în care se liniștește euforia acestor sentimente, abia atunci se naște curiozitatea (referitoare la ceea ce se va vizita), interesul față de anumite obiective, responsabilitatea față de grup și față de propria persoană. Faptul că avem o țară atât de frumoasă, cu toate formele de relief, cu multe vestigii ale istoriei și ale credinței poporului nostru, cu locuri ce omagiază oameni de seama ai românilor, deschid posibilități nenumărate de cunoaștere! De aceea orice excursie organizată cu elevii (mici și mari) poate avea o paletă largă și variată de obiective! Ținând seama de vârsta copiilor participanți se pot alterna vizitele la case memoriale sau muzee, cu parcuri de joacă, cu spații în natură, astfel încât într-o perioadă scurtă să fie cuprinse obiectivele și să se îmbine în mod plăcut pentru copii!

Pornind de la aceste premise am organizat o excursie pentru elevi de 8-9 ani, care a cuprins: vizitarea cetății Sighișoara (istorie), Herghelia Sâmbăta (ocupații ancestrale ale poporului nostru), Vâltoarea Lisa (tradiții și obiceiuri), Mănăstirea Brâncoveanu (credință și istorie), parc cetatea Făgăraș.

Iată câteva impresii așternute pe hârtie!

Ce mi-a plăcut în excursie
Valea Mărului

Mie mi-a plăcut în excursie că am văzut în realitate niște lucruri pe care le învățăm la școală: Muntea Făgăraș și centrul țării noastre. Prima dată am fost în cetatea Sighișoara acolo am vizitat cetatea am stat ore-2 ore după care ne-am urcat în autocar și am pornit. Apoi a 2-a oprire a fost la Mărgheba sâmbăta de jos acolo am văzut pentru prima dată cea mai lungă scară de cai pe nume lipitani și acolo am stat tot ore-2 ore am vizitat și sala cu troafe, sala cu echipamente de cai/oameni. A 3-a oprire a fost la Stră, strășă bunică mașini de spălat pe nume bălțarea acolo o doamnă ne-a lăsat să mâncăm și după ce am mâncat am stat să ne uităm la lucrurile de acolo. A 4-a oprire a fost ziua următoare la Mămăstire înconcomență pe acolo ne-am luat сувенири am fost și la un lac de acolo și am mai fost și la o lăptosă unde un mome ne-a pus apă de acolo. A 5-a oprire a fost la cetatea Făgăraș, în centrul Făgăraș. Cetatea din Făgăraș este înconjurată de apă, apă aceea are 600 de metri adâncime. A fost o excursie plină de bucurii și lucruri interesante!

Mulumim din inimă

Ana-Maria

Laris. Ciara

Teana Spiriah

Mulumim mult.

Mulumim ca neai

Bratoreanu

Bagdan

adus în siguranță

Mulumim mult

Ada

Constantin

Mulumim

Demis

Nădărean

Mulumim

brumos ca neati

suportat

Mulumim mult

Mulumim mult

Vanesa

Butiu

Inteligența emoțională - cel mai bun predictor pentru succes

Oprea Maria prof. învăț. primar

Ce este o emoție? Dicționarul explicativ al limbii române o definește ca fiind: „o reacție afectivă de intensitate mijlocie și de durată relativ scurtă, însoțită adesea de modificări în activitățile organismului, oglindind atitudinea individului față de realitate”.

Emoțiile ne-ar ajuta și pe noi să ne cunoaștem mai bine, dacă le-am asculta și am învăța de la ele. Din păcate, prea puțini dintre noi ne ascultăm emoțiile și le lăsăm să ne ghideze în viața de zi cu zi. Prea puțini dintre noi suntem în mod natural capabili să ne conectăm ușor la propriile noastre emoții, să ni le conștientizăm și să ni le controlăm în situații tensionate. Cu alte cuvinte, puțini dintre noi avem o inteligență emoțională nativă. Unii dintre specialiști definesc inteligența emoțională ca „abilitatea de a recunoaște și a înțelege emoțiile tale și ale celorlalți și capacitatea de a folosi această înțelegere pentru a-ți controla comportamentul și a îmbunătăți semnificativ relațiile cu ceilalți.”

Ce pot face cei care nu au această capacitate înăscută de a-și conștientiza și controla emoțiile? Foarte simplu: o învață! Inteligența emoțională poate fi dezvoltată, spre deosebire de inteligența rațională sau de personalitate.

În ultima vreme se vorbește tot mai mult despre inteligența emoțională. De pildă, s-a descoperit faptul că persoanele care au o inteligență emoțională ridicată se descurcă mai bine în viață și își ating mai ușor scopurile. De asemenea aceste persoane relaționează mai armonios cu ceilalți și au capacitatea de a-i convinge pe ceilalți. Ele par să se bucure mai mult de viață, și îi ajută și pe ceilalți să facă același lucru.

În esență, inteligența emoțională înseamnă două lucruri: **a fi într-un bun contact cu noi înșine și a avea relații satisfăcătoare cu ceilalți.**

A fi în contact cu noi înșine înseamnă:

- Să ne cunoaștem propriile emoții. Contactul cu propria persoană se referă și la cunoașterea propriilor nevoi, dorințe, și impulsuri, precum și determinarea cauzelor ce duc la apariția lor.

- Să putem controla felul în care ne manifestăm emoțiile. A ne controla emoțiile nu înseamnă a le bloca, ci a le putea stăpâni, cât timp păstrăm contactul cu ele.

- Să ne putem motiva pentru a atinge un scop

A avea relații satisfăcătoare cu ceilalți presupune:

- Să fim empatici.

- Să învățăm să relaționăm eficient, adică să știm să comunicăm, să cerem ajutorul și părerea celorlalți când avem nevoie, precum și să găsim puncte de legătură cu ceilalți.

- Să îi putem conduce pe ceilalți, să ai capacitatea de a-i convinge cu ideile tale, să știi cum să-ți expui propriul punct de vedere, dar și să știi ce vor ceilalți, ca să știi ce să le oferi.

Conștientizarea propriilor emoții

Această abilitate a inteligenței emoționale necesită voința de tolerare a disconfortului dat de concentrarea asupra unor emoții negative. Studiile au arătat că este singurul mod de a înțelege cu adevărat propriile emoții, de unde vin și de ce.

Emoțiile servesc unui scop. Numai examinarea și înțelegerea acestora ne dă posibilitatea de a ne cunoaște cu adevărat și de a adopta comportamente eficiente în situații tensionate.

Analizați-vă valorile!

A ne gândi foarte atent la care sunt valorile cu adevărat importante pentru noi este un exercițiu zilnic, săptămânal sau o dată pe lună, pe care dacă îl vom repeta, vom constata cât de mult putem să ne îmbunătățim conștientizarea propriilor emoții.

Metode de gestionare a propriilor emoții

Zâmbiți și râdeți mai mult! Știați că atunci când zâmbim sau râdem, fața noastră transmite semnale către creier, anunțându-l că ne simțim bine? Creierul nostru răspunde efectiv nervilor și mușchilor feței pentru a determina starea în care ne aflăm. Ce ar însemna asta pentru autocontrol? Când suntem blocați într-un anumit gând supărător, dacă ne forțăm să zâmbim, putem să contracărăm starea emoțională negativă.

Preluăți controlul monologurilor interioare!

Există o legătură puternică între ceea ce gândim și ceea ce simțim, atât fizic cât și emoțional. Gândurile noastre dictează cum ne simțim în fiecare moment al fiecărei zile. Este imposibil să încercăm să identificăm fiecare gând, ca să vedem dacă are o influență negativă sau pozitivă asupra stării noastre emoționale. Cert este că cele care ne influențează cel mai mult emoțiile sunt monologurile interioare, acelea pe care fiecare dintre noi le are în minte și care ne afectează percepția asupra fiecărui lucru. Învățând să ne controlăm monologurile interioare, putem să ne menținem concentrați pe ceea ce este benefic pentru noi și să ne controlăm mai bine emoțiile.

Conștientizarea emoțiilor celorlalți

Este capacitatea de a percepe ce gândesc și simt ceilalți, chiar și atunci când nu simțim la fel ca ei. Această abilitate ne ajută să ne concentrăm și să absorbim informații extrem de importante. Se realizează prin ascultare empatică și observare atentă a celui care ne vorbește.

Practicați arta ascultării!

Abilitatea de a asculta este o abilitate din ce în ce mai rară în societatea de astăzi. Ascultarea nu înseamnă numai să auzim cuvintele; înseamnă și să ascultăm tonul, ritmul și volumul vocii. Înseamnă să ascultăm ce este spus și ce nu este spus.

(Re)construiți relațiile cu ceilalți!

(Re)construirea relațiilor cu ceilalți este abilitatea de a (re)construi și păstra relații eficiente, prin comunicare clară și abordare eficientă a conflictelor. Această abilitate este rezultatul modului în care reușim să îi înțelegem pe oameni.

Primiți cu ușurință feedback!

Feedback-ul este un dar unic. Este merit să ne ajute să ne îmbunătățim în moduri la care nu ne gândim de unii singuri. Pe măsură ce primim feedback, ne folosim de abilitățile de conștientizare socială și ascultăm cu atenție, auzind cu adevărat ceea ce ni se spune. După ce primim feedback-ul, ne folosim abilitățile de autocontrol pentru a decide următorii pași; nu trebuie să ne simțim presați să acționăm imediat. Timpul ne va ajuta să absorbim informația primită, să ne analizăm emoțiile și gândurile și să decidem ce să facem în privința feedback-ului primit.

Fiți empatici!

Empatia și ascultarea empatică

Fără empatie nu vom reuși să cunoaștem cu adevărat universul emoțional al oamenilor importanți din viața noastră. Abilitatea noastră de a empatiza depinde în mod direct de abilitatea de a simți și de a ne identifica propriile noastre emoții. Numai dezvoltându-ne abilitățile de ascultare, putem să modelăm aceasta deprindere și la ceilalți. Odată ce aceștia se vor simți cu adevărat ascultați, vor deveni la rândul lor ascultători mai buni, iar noi ne vom simți la rândul nostru ascultați, înțeleși și respectați.

Inteligența emoțională influențează relațiile interumane, viața de zi cu zi, mai mult decât coeficientul de inteligență. În fapt, inteligența emoțională poate sta la baza a 80% din succesul tău în viață. Pentru a avea rezultate pozitive trebuie să înveți să combini IQ-ul (abilitatea cognitivă) cu inteligența emoțională.

„Trebuie să ceri de fiecare dată ceea ce poate fiecare să dea.“
Antoine de Saint-Exupery

Suflet de dascăliță

Prof. înv. primar Roată Vasilica

„Lumina vine din cunoaștere”, iar cunoașterea încolțește din sămânța aruncată cu dragoste și generozitate de luminătorii neamului.

Luminătorii neamului! Ei, cei mulți și anonimi, ascunși în umbra ilustrului Domn Trandafir, al lor e veacul cunoașterii.

Al lor e veacul acesta, străpuns de răutatea lumii, ajunsă la paroxism. Doar acești semănători de cunoaștere adevărată și de iubire pură mai pot readuce curgerea omenirii pe făgașul normal al trecerii timpului. Lor le revine misiunea teribilă de a ridica de pe ochii acestei nații derutate de atâta libertate, vălul cenușiu al dorințelor păcătoase și de a-i citi povești adevărate din istoria sa.

Dacă am încerca suficient să realizăm un portret al dascălului am putea folosi doar roșu și galben și cuvintele corespunzătoare acestor culori: flacără și dorință.

Suflet mare cât o generație întreagă, învăluit de dragostea fierbinte care curge neîntrerupt spre zecile de priviri speriate de primul clinchet, zâmbet inconfundabil și privire galeșă de mamă. Așa ne-o amintim fiecare dintre noi pe „dascălița” noastră, icoană vie a copilăriei din care venim fiecare ca dintr-o țară a sa, cu lecția inocentă a vremii trecute.

Nu ne putem gândi la Ea decât cu blândețea cuvintelor care azi ar putea luneca ușor ca într-o rugăciune, la portretul unic cu priviri pătrunzătoare de dincolo de tablouri, vremi și ani și la dojana răsunătoare ca o literă sfârâmată de plânsul nepătrunsului.

Înverșunarea cu care se luptă astăzi toată media să șteargă din memoria generațiilor lecția care începe cu „a fost odată” frumos și pur, adevărat și curat se lovește, din fericire, de gândurile și faptele curate ale unei mâini de oameni de bine care până mai ieri răsădeau în stânga și în dreapta o frumoasă pildă cu semănătorii care venit-au să împrăștie cunoaștere lumii, că în urma lor se ridica lumina, iar lumina nu putea fi oprită.

Ei încă mai există, ard și azi ca atunci, în vremile de demult, precum focurile vii care sfidează întunericul și nu se vor stinge.

Ca un zid de nepătruns își vor uni forțele, nelăsându-se copleșiți sau intimidați nici de etichete, nici de anonim, nici de sărăcie, nici de răutate.

În dorința nesăbuită a omenirii de a controla Universul, de a-l exploata după propriile dorințe, uităm esența: centrul Universului este omul. Și omul uită adesea de om, de cel de lângă el, de ai săi, de Cel care l-a făcut om! Uitarea intenționată a celor care ți-au arătat calea în viață atrage cu sine umbre, umbre cenușii ale cunoașterii, umbre care-ți vor străjui calea vieții, aducându-ți de multe ori teama. Ele se vor întinde, precum o boală, vor lua locul luminii și ne vor arunca într-o lume robotizată și însălmântătoare, fără povești cu prinți, doar cu violente războaie gândite de calculator.

Doar ceilalți luptători destoinici, înarmați cu arma cuvântului, luminați cu slova științei, însuflețiți de versul dulce al Luceafărului, nu vor lăsa să se întâmple asta pe pământ. Sufletele lor fărâmițate în generații de cioburi, se vor întrupa în slove nobile care vor inunda nepăsarea, aducând cu sine dorința de bine, dragostea dezinteresată și adevărul.

Vom asista fericiți la renașterea culturii acestui neam chinuit de istorie, de vreme și de el însuși, vom trăi pe viu lecția învățării prin descoperire a binelui pentru mai binele acestui popor.

Adesea șlefuitor de diamante străine, oferindu-și nelimitat și fără nimic în schimb timpul copiilor săi pentru a reda lumii aceste pietre ascunse, nu a înțeles niciodată cum a reușit să păcălească fără vrerea sa timpul, rămânând mereu în clasele primare, jucându-se mereu de-a v-ați ascunselea, inima sa tremurând la fiecare lecție, chiar dacă medicii ar fi spus despre ea că e bătrână.

Pentru că au fost, pentru că încă sunt, dar mai ales pentru că vor lupta supraomenește să fie, le oferim buchete de cuvinte alese, toate, adunate într-o rugăciune curată: „Ține-i, Doamne!”

A fonológiai tudatosság fejlesztési lehetőségei óvodáskorban

Borbély Edina, logopédus CJRAE Mureş

Fonológiai tudatosság alatt a szavak belső szerkezetének a felismerését, azonosítását, illetve a velük való szándékos műveletek végzésének a képességét értjük. Olyan részképesség, amely lehetővé teszi, hogy az ép hallással rendelkező gyermek a beszédhangokat pontosan megkülönbözteti egymástól. Azok a gyerekek, akiknek fonológiai tudatossága alacsony szintű, nem tudják a szavakat elemekre bontani, és nem tudják kezelni az elmekeket, szótagokat és hangokat. Zavara, fejletlensége gyakori óvodáskorban, de még kisiskoláskorú gyermekek körében is sokszor megfigyelhető hiányosság, amely egyik oka lehet mind a kiejtési zavaroknak mind a későbbi olvasás-, írástanulás nehézségeinek. Ha a gyermek képtelen a szavakban előforduló szótagok, hangok pontos felismerésére, azonosítására és megkülönböztetésére, akkor a helyes-helytelen kiejtés differenciálása is nehezebbé válik (pl. zsiráf vagy sifjóf szó egyforma számára), amely szakszerű fejlesztés hiányában, kisiskoláskorra súlyosbodhat, ugyanis, ha nem tudja pontosan felismerni és beazonosítani a szavakban előforduló szótagokat, hangokat, ezek leírása is korlátozottá válik.

A fonológiai tudatosság kiválóan fejleszthető különféle célirányos gyakorlatokkal, amelyeket az óvodapedagógusok is alkalmazhatnak tevékenységeik során. Az idegrendszer érése során 4-5 évesen veszi kezdetét az a szenzitív periódus, amikor a fonológiai tudatosság robbanásszerű fejlődésnek indul. A kognitív érés idejéhez kötődő rövid idejű, óvodai játékos fejlesztések nagymértékben megnövelik a későbbi olvasástanulás eredményességét, miközben az iskolában az olvasástanulással tovább fejlődnek a fonológiai tudatosság összetevői. Amennyiben

az óvodai tevékenységek során is megvalósul a fonológiai tudatosság fejlesztése, azzal nem csak a későbbi olvasástanulás sikeressége mozdul elő, hanem a logopédus munkája is erőteljesen segíthet, hiszen az artikulációs zavarok javulását vagy akár megszűnését idézhetik elő, ha azt a fonológiai tudatosság gyengesége okozza. (Azonban a kiejtési zavarokat nem minden esetben ez a részképesség-zavar váltja ki!)

A fonológiai feldolgozásnak két szintje van: szótagszint/szótagtudat és fonémaszint/fonématudat, amelyek kialakulása fokozatosan történik, a nagyobb egységtől halad a kisebb fele. A fejlesztő játékok, feladatok elsődleges célja a szótagtudat kialakítása, amelynek megvalósulását a fonématudat fejlesztése követi.

A szótagtudat kialakításakor változatos játékokat, feladatokat végezhetünk szótagokkal. Íme néhány példa:

- Mondatok, szavak elszótagolása. A gyermekek megszámlolhatják hány szótagból állnak a különböző szavak, melyik hosszabb-rövidebb.
- A gyermek mondja ki egyben a szavakat! A pedagógus mondja robotnyelven (szótagolva), a gyerekek viszont egyben (pl. né-ni, vo-nat, ko-csi, al-ma, pil-lan-gó, szeret-et, cse-resz-nye, te-le-vi-zí-ó).
- Szótagfalva: olyan faluban látogat a csoport, ahol az emberek szótagolva beszélgetnek, a gyerekek is meg kell tanulják a „nyelvet” a beszélgetéshez (pl. - Szi-a. Ho-vá mész, Mari-ka? – Me-gyek az üz-let-ben ke-nyér-ért. ...).
- Rövid szavakat mondunk a gyermekeknek szótagolva, nekik meg kell mondaniuk, hogy a benne lévő szótagok egyformák-e vagy sem. Ha nem, melyik szótag különbözött? (pl. gom-ba / bom-ba, ma-lom / ma-jom, tor-ta / tor-na).
- Szógyűjtés megadott szótaggal (pl. *ma* – ma-lac, ma-ci, ma-nó, ma-jom, ma-lom, stb.).
- Kakukktójás keresése: melyik kép nevében (szóban), nincs meg az a szótag, amelyik a többiben megvan (pl. hátsó, mosógép, sólyom, felső, alsó).

A fonématudat fejlesztése a szótagtudat kialakítása után valósul meg, szintén változatos, célszerű gyakorlatok által, ahol a hangsúly a különböző hangokkal való művelteken van. Az alábbiakban néhány olyan ötlet található, amelyek az óvodai tevékenység közben is alkalmazhatóak:

- Megadott hang keresése képek nevében (pl. Melyik kép nevében hallasz „r” (motor) hangot: rák, radír, asztal, rádió, lapát, rakéta, orr, ló, vár, váll, egér, virág, stb.).

- Hangok helyének a megállapítása: szó elején, végén vagy a közepén hallod a motor (r) hangját a képek nevében (pl. róka, rigó, vödör, madár, ceruza, terem).
- Szópárok közül a gyerek arra a képre mutat, amelyiknek a nevét hallja, majd megnevezi a másik szót is és elmondja mi a különbség a kettő között (pl. málna – bálna, hal – haj, ráma – láma, sír – zsír).
- Hangokra bontás: a pedagógus szavakat hangonként ejti, a gyereknek ki kell mondani egyben (pl. s á l = sál, sz o b a = szoba, gy e r e k = gyerek). Később a szerepek felcserélhetőek (gyerek mondja hangonként a szavakat vagy egy másik társának vagy a pedagógusnak).
- Hangok felcserélése: milyen új szót kapunk, ha kicseréljük az egyik hangok egy másikra (pl. pont – bont, síp – csíp, fonal – vonal, ökör – ököl, vár – váll, szén – szín).
- Hangok elhagyása: milyen új szót kapunk, ha elhagyjuk az egyik hangot (pl. holló – olló, hajó – haj, domb – dob, első – eső, kapa – apa).

A játékos gyakorlatok tovább bővíthetők, variálhatók az óvodai csoport sajátosságai valamint a különböző gyermekek egyéni igényeinek megfelelően. Amennyiben a gyermek a beszélt nyelv (vagy később az írott nyelv) elsajátításában nehézséggel küzd, további speciális egyéni fejlesztésre szorul.

Regemondó verseny III .osztályos tanulók részére

Prof. Înv. Primar Judith Szakács

A regemondó versenyt a szükséglet hozta létre egy olyan gyermekrétegnek, amely keresi az átmenetet a mese és az irodalmi alkotások között. E szükségletről a tanterv sem beszél, így tankönyveink monda-anyaga nagyon szegényes. Pedig tanulóink IV. osztályban történelmet tanulnak. Nemzetiségi történelmünk tanulását honnan kezdik? Mennyit tanulnak belőle? Milyen szókinccsel startolnak tanítványaink? Ilyen és ehhez hasonló gondolatok mentén nőtt ki a regemondó verseny a mesemondó versenyből.

Megyénkben ez a verseny több mint tíz évre tekint vissza, az országos verseny is megérte a tizedik szakaszt. Célunk, hogy egyre hasznosabb, színvonalasabb, termékenyebb legyen. Hogy mindenkihez, kicsikhez és nagyokhoz szóljon, emlékezetes maradjon. Ehhez pontosság, alkotókészség, áldozat, szív szükségeltetik. És csapat. Egy lelkes, áldozatokra kész csapat, amely semmit sem bíz a véletlenre. Ez a közösség tervezi meg és szervezi az egész versenyt .

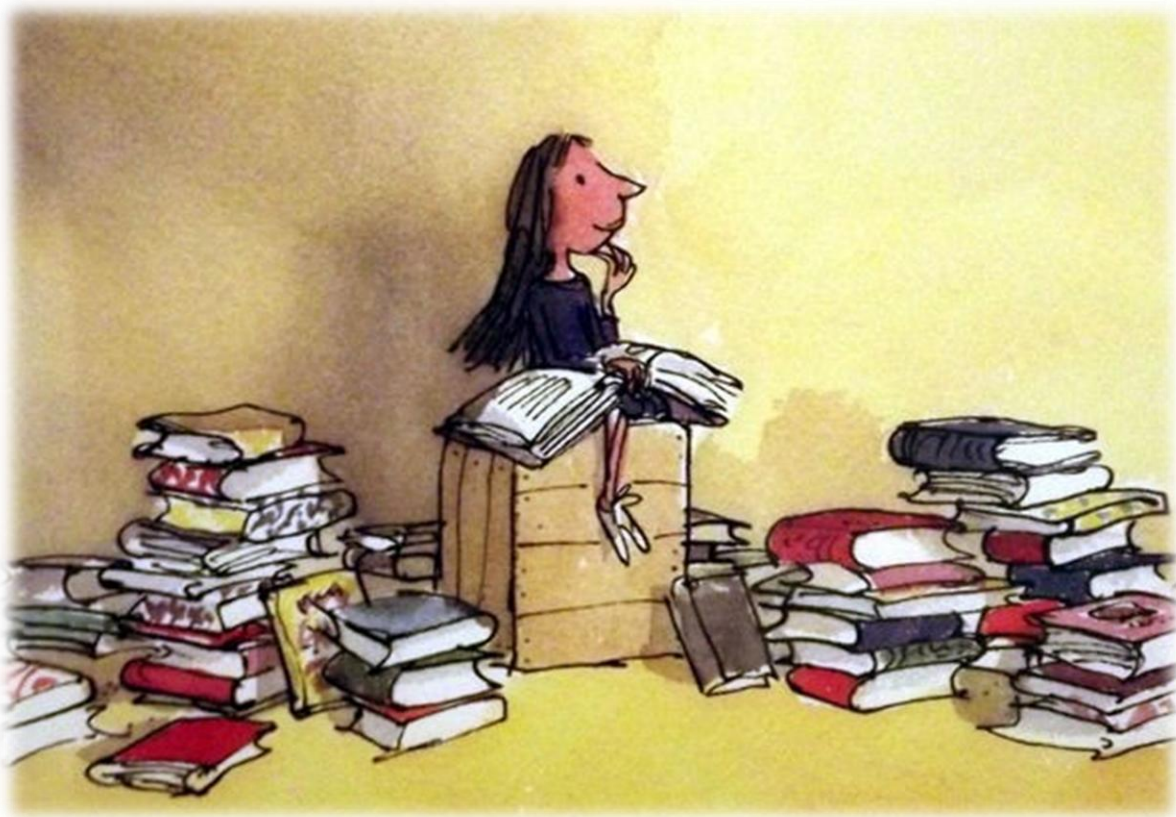

2008-ban, a tanfelügyelő felkérésére az iskola magyar tanítói közössége vállalta fel ezt a munkát határtalanul. Ők készítik el a verseny teljes forgatókönyvét, személyekre lebontva és felelősség mellett kiosztva a feladatokat. A pedagógusok közül egy személy „mindent” a kezében tart, időnként ellenőriz vagy beszámolnak neki kollegái. Az irányítás a tanfelügyelő feladata, aki többször találkozik a szervező csapattal. A következő verseny szervezése az előző verseny befejezésekor elkezdődik. Minden versenyt egy alapos, őszinte elemzés, kiértékelés követ, hogy jobbitani lehessen a következő verseny lebonyolításá.

Ahhoz, hogy minden harmadikos tanuló részesüljön a verseny hozadékából: történelmi szókincs, kíváncsiság felkeltése, monda-, regekeresés, történelmi idő-hely-személy kapcsolatának felfedezése, ok és okozati összefüggések, előzmények és következmények megértése, mind többszöri találkozást igényel tanuló és monda között. Ezért ajánlott osztály, körzeti, megyei, illetve országos szakasz megszervezése, hogy a gyerekek többször hallgassanak gyerekek által mondott regét. Az idő? Egy teljes tanév.

A szervező csoport idejében elkészíti a forgatókönyvet, amely a versenynek minden mozzanatát tartalmazza. Minden versenyt keretbe, irodalmi vagy népi hagyománykeretbe helyezünk. A keretet korán meg kell határozni, hogy az év folyamán összegyűjthessük a versenyhez legszükségesebb tárgyakat, alkotásokat, szövegeket, játékokat stb.

Hittel és meggyőződéssel valljuk, hogy helye van, helye kell, hogy legyen ennek a versenyformának a III. osztályban. Látjuk és tapasztaljuk, hogy tanítványainknak, de szüleiknek is milyen hiányos e téren a tudása. Nekünk, pedagógusoknak kell megtalálnunk a módot arra, hogy ők is részesüljenek a verseny áldásaiból. Ezért nem lehet csak egyetlen tanulót, a „versenyzőt” készíteni, hanem a tömeget. Időigényes munka, de megéri.

Arta pe înțelesul copiilor

prof.ed.plastică Mihai Blaga Bianca

În perioada ianuarie-februarie 2018 elevii clasei I A înv. Istrate Corina de la Școala Gimnazială Dacia au fost implicați într-un proiect inițiat de Asociația K'arte, proiect prin care s-a urmărit familiarizarea elevilor cu operele unor exponenți ai picturii moderne. Pe parcursul desfășurării activităților elevii au pictat în maniera lui Matisse, Van Gogh, Seurat, Paul Klee și au vizionat scurte filme biografice însoțite de explicații despre stilurile, originalitatea viziunii și tematicii dar mai ales despre tehnicile adoptate de marii pictori.

Cu prospețimea lipsei de prejudecăți, cu lejeritatea ludică caracteristică vârstei elevii au interpretat în diverse compoziții exprimându-și cu inocență și multă pricepere în ale tehnicilor, percepția lor asupra picturii moderne.

Proiectul *Arta pe înțelesul copiilor* s-a finalizat cu o expoziție găzduită de Biblioteca Județeană, Secția pentru copii - Biblioteca copiilor, expoziție la care s-au alăturat și elevii din cadrul Școlii Gimnaziale Mihai Viteazul din Tg Mureș.

Bucuria și satisfacția au fost împărtășite atât de elevi cât și de coordonatorii proiectului: psiholog CJRAE Moldovan Loredana, prof. În. Primar Istrate Corina, prof. Mihai Blaga Bianca dar și de vizitatorii expoziției.

Házi feladat nyárra? Nane...nyáron tilos tanulni...

(Olvasás és írás a nyári vakációban)

Vajda Gyöngyi tanítónő, Dacia Ált. Iskola, Marosvásárhely

Nem egészen értek egyet ezzel a felfogással. Szerintem nyáron is lehet, sőt kell is tanulni, csak nem a szokásos iskolai módszerekkel.

Azt tapasztalom, hogy a nyári szünetben tabutéma a “gyakorlás” – a legtöbb szülő úgy gondolja, hogy a nyár a pihenésé, és a pihenés az biztos nem olvasás, írás vagy számolás.

Pedig, ha ezeket a megszerzett képességeket nem dolgoztatjuk két hónapon keresztül, akkor bizony könnyen elfelejtődnek.

Próbáltad már, hogy hetekig nem írsz kézzel, csak pötyögsz a telefonon/lapton, és utána veszel tollat a kezedbe? Persze, le tudod írni a nevedet, de furcsa érzés lesz, és nem megy majd annyira szépen, gördülékenyen, mint amikor oldalakat írtál. Tehát, mindenképp kell a gyakorlás!

Ám sok hagyományos iskolai módszer tanév közben is alig működik. Így ezektől nyáron sem várhatunk csodát.

Annál inkább élvezetesebbek azok, melyek a gyerek természetese kíváncsiságát ébresztik fel, és belső motivációval segítik a tanulást!

Szóval én nem tartom jó megoldásnak, ha egy gyerek nyáron nem olvas, nem ír, nem számol azzal a felkiáltással, hogy pihen.

Pont ezzel a hozzáállással alakítjuk ki benne azt az életérzést, hogy amit az iskolában tanul, az más, mint amire az életben szüksége lesz, és hogy a suliban elsajátított készségek más lapra tartoznak, az írás - olvasás - számolás kemény munka, és a pihenéshez semmi köze.

Pedig az írás-olvasás-számolás nélkül ma már elég nehéz boldogulni, éppen ezért fontos, hogy egy percre se zökkenjünk ki ezek gyakorlásából. Se mi, se a gyerekeink. Természetesen csak annak a “gyakorlásnak” van értelme, aminek köze van az életünkhöz, amit szívesen végzünk, ami egy jó kaland – egyszóval ami élmény marad számunkra.

Találtam az interneten (Sárosdi Virág: Gyereketető honlapján) egy játékot, a Bingót, ami talán megfelel ezeknek a feltételeknek.

- Elég nagy szabadságot ad a gyerekek számára, mert mégsem egy kötelező olvasmány, vagy matek dolgozat.

- Egy kicsit segít abban, hogy kilépjen a gyerek a komfort-zónából (tudom, divatos most ez a fogalom), hiszen olvasni, írni, számolni nem csak az íróasztal mellett lehet, sőt!!!
- Ez egy játék, a 4 találatért esetleg olyan dolgoba is belevág, amit soha ki nem próbált volna!
- Akármelyik korosztály élvezni fogja, még te is! (csináljátok együtt!)

Hogyan tudjátok játszani?

Nyomtasd ki a lapokat, és döntsétek el, hogy együtt használjátok mindet, vagy egyszerre csak az egyiket!

Először is a gyerekeknek el kell olvasni a feladatot, tehát már nem dolgoztál hiába a nyomtatással!

Utána meg kell valósítani, ez a szabály! Ha egyet megvalósítottunk, azt áthúzzuk, vagy más módon jelöljük!

Akinek sikerült négyet egy sorban-oszlopban-átlósan megvalósítania, az már nyert. Aki pedig az összeset megvalósította, az még többet nyert!

Kívánok hozzá kitartást és jó szórakozást!

Olvasás bingo

<p>Olvas pizsamában!</p>	<p>Olvas a fürdőkádban!</p>	<p>Olvas hangosan!</p>	<p>Olvas egy mesét valakinek, akit szeretsz!</p>
<p>Olvas egy lombos fa árnyékában ülve!</p>	<p>Olvas egy nagy királyról!</p>	<p>Olvas este, zseblámpa fénye mellett!</p>	<p>Olvas hangosan, elváltoztatott hangon!</p>
<p>Olvas egy verset!</p>	<p>Olvas hangosan, és vegyétek fel telefonra a hangodat!</p>	<p>Olvas a zöld fűre fekve!</p>	<p>Olvas ma az állatokról!</p>
<p>Olvas el egy receptet, és főzzétek/süssétek meg együtt!</p>	<p>Olvas egy híres magyar emberről!</p>	<p>Olvas a strandon, vagy tóparton!</p>	<p>Olvas TV nézés helyett!</p>

számolás bingo

Számold ki, hányat kell aludnod a nyaralásig!

Számold ki, mennyibe kerülne, ha kétszer akkora fagyit kaptál volna!

Számold meg, hány pillangót látsz ma!

Számold meg, hány málna van egy dobozban!

Számold meg, hány oldalt olvastál ma!

Mérd meg, hány kg vagy!

Mérd meg, hány cm magas vagy!

Tippelj! Milyen súlyú egy hörcsög!

Mérd meg, hány másodpercig tudsz a víz alatt maradni?

Számold ki, hány órát aludtál az éjjel!

Figyeld, hány órákor megy le a nap!

Süssetek sütit! A hozzávalókat ma te mérd ki!

Hány szem meggyet vagy cseresznyét tudsz kimagozni két perc alatt?

Számold meg, hányszor hallasz ma kutyaugatást!

Számold meg, hány macskát látsz ma!

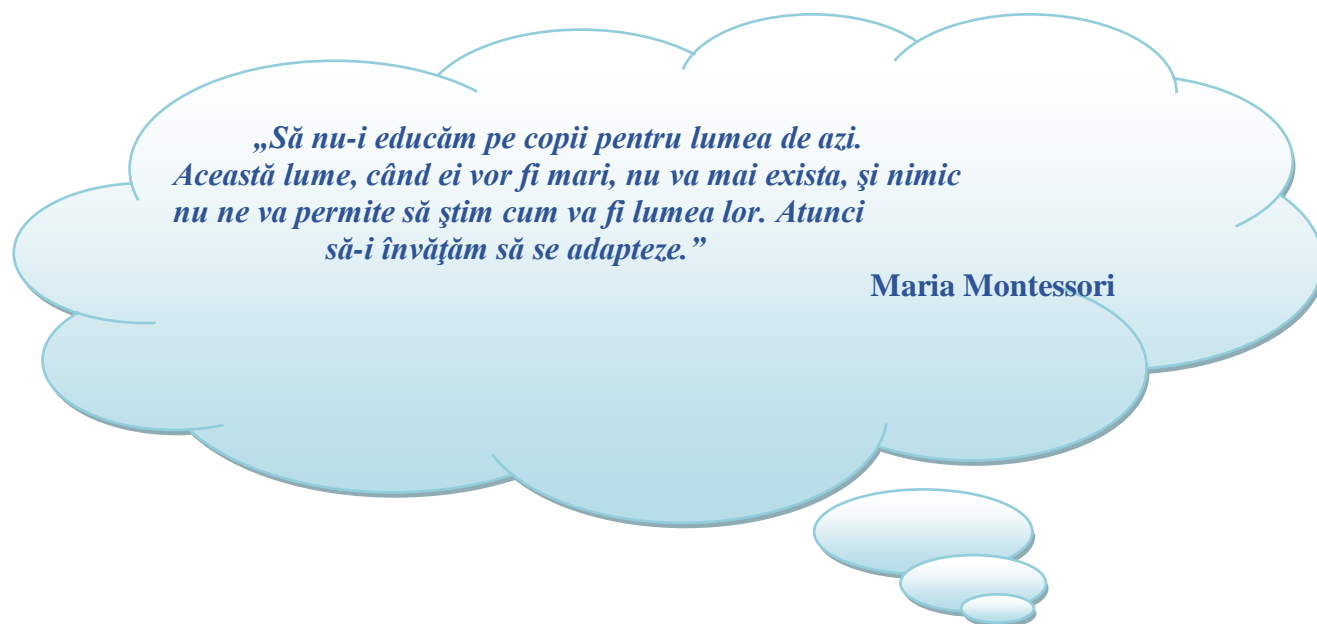
Számold meg, hányat tudsz fél lábon ugrani!

Írás bingó

Írj levelet valakinek, akit szeretsz!	Írd le, milyen idő volt ma!	Írd le, mi volt jó a mai napodban!	Írd le, mit szeretnél csinálni holnap!
Írd le a neved többféleképpen! (nyomatott betűvel, írott betűvel, kicsiben, nagyban, stb)	Írj képeslapot valakinek, akit szeretsz!	Írd le, mit ettél ma!	Írd le, milyen állatot szeretnél és miért!
Írd le, mit álmottál!	Írd le, miről szól a kedvenc meséd!	Írd le, hogyan készül a kedvenc sütid!	Írd le, mit szeretsz a barátodban!
Írd le, melyik játszóteret szereted a legjobban! Miért pont ezt?	Írd le, mit segítettél ma anyukádnak!	Írd le, mit segítettél ma apukádnak!	Írd le, milyen ízű fagyikat lehet kapni nálatok!

Secțiunea II

Avantaje și dezavantaje ale învățării prin cooperare

Prof. învățământ preșcolar MOLDOVÁN RITA

Învățarea prin cooperare dezvoltă capacitatea copiilor de a lucra împreună la toate categoriile de activități din grădiniță, acoperind neajunsurile învățării individualizate, acordând în același timp o importanță considerabilă dimensiunii sociale prin desfășurarea proceselor interpersonale.

Învățarea prin cooperare prezintă următoarele **avantaje**:

- interacțiunea cu ceilalți conduce la dezvoltarea unor sentimente de acceptare și simpatie;
- cooperarea instaurează buna înțelegere, armonia și stimulează comportamentele de facilitare a succesului celorlalți;
- cooperarea determină creșterea respectului față de sine, încrederea în forțele proprii, diminuarea anxietății pe care mulți copii o resimt la contactul cu grădinița, precum și o intensificare a atitudinilor pozitive față de educatoare;
- a fi stăpân pe sine, a acționa în grup și pentru grup, în sala de grupă și prin extensie și în societate, constituie avantajul fundamental al situațiilor cooperative de învățare;
- interacționând cu ceilalți, apar idei mai multe și mai bune;
- în grup, copiii își construiesc relații mai apropiate cu colegii putând în felul acesta să-și împărtășească reciproc gândurile și sentimentele;
- în grup, copiii pot clarifica ceea ce nu au înțeles de la educatoare – e cunoscut faptul că unii copii înțeleg mai bine explicațiile colegilor lor decât ale educatoarei datorită faptului că au același nivel de exprimare;

- lucrul în echipă solicită mai puține materiale și resurse economisind bugetul grupei;
- activitatea în grupuri cooperante furnizează copiilor foarte multe situații în care ei trebuie să dovedească comportamente prosoziale.

Dezavantajele învățării prin cooperare:

- ❖ pregătirea și desfășurarea activităților de lucru în grup necesită mai mult timp;
- ❖ unii copii pot domina grupul, alții se pot „ascunde” în spatele celor care lucrează efectiv;
- ❖ nu întotdeauna copiii timizi și cu deficiențe majore se vor integra în grup cu eficiență;
- ❖ atunci când sunt obligați să colaboreze în cadrul grupului, productivitatea unor copii poate scădea.

Responsabilitate editorială

Redactor/Editor:

Roșca Simona-Bianca - prof. logoped CLI Dacia, CJRAE Mureș

Colegiu redacțional:

Mihai Blaga Bianca, prof.ed.plastică Școala, Gimnazială Dacia Tg Mureș

Oprea Maria Lăcrămioara, prof.înv. primar, Școala Gimnazială Dacia Tg Mureș

Rău Simona, prof.înv. primar, Școala Gimnazială Dacia Tg Mureș

Roată Vasilica, prof.înv. primar, Școala Gimnazială Dacia Tg Mureș

Șoș Adriana Ana, prof.înv. primar, Școala Gimnazială Dacia Tg Mureș

Vajda Gyongy, prof.înv. primar, Școala Gimnazială Dacia Tg Mureș

Szakacs Judith, , prof.înv. primar, Școala Gimnazială Dacia Tg Mureș

Borbely Edina, prof. Logoped CJRAE Mureș

Moldovan Rita, prof. Inv. Preșcolar Grădinița cu Program Prelungit Nr. 10

Ilustrație copertă: Mihai Blaga Bianca

Tehnoredactare: Roșca Simona-Bianca

Pentru colaborări ne puteți contacta la adresa biancarosca@yahoo.com

Adresa de corespondență: Școala Gimnazială Dacia Tg Mureș Str. Panseluțelor Nr. 6, Tg Mureș

Educația văzută prin ochii noștri (Online) = ISSN 2601 - 4912, ISSN-L 2601 - 4912